

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 2.

Chicago, Ill., 10. januarja 1908.

Leto VII.

ODGOVOR NA SOSEDOVA VPRAŠANJA NA JAV. NOST.

"Edini" socijalisti, (anarhisti za zagrinjalom) so že uvideli, da jim teče voda v grlo in pričeli so točiti krokodiljeve solze.

O joj! Inkorporacija "Glas Svobode Co." jim dela tolike preglavice, da so mogli iti celo v Cleveland iskati zmožnih ljudi, da jim napišejo lep članek o tem, češ, mogoče bomo dosegli svoj smoter, da vemo kako ta Glas Sv. Co. obstoji.

Ali — glejte si no, ko bi vprašali na ulici se potikajočega, šestletnega šolarčka, bi vam lahko povedal kako in kje se dobi toza čevna informacija ne da se bi toliko blamaže nakopali in svojim čitateljem pokazali, kakke puhle zvezde repatice se sučejo v vaših glavah.

J. S. D. T. Družbo pa samo opozarjamo, da ji nič ne dolgujemo ter jim odgovorimo kratko, da "Glas Svobode Co." poslovanje, uradovanje itd. jo popolnoma ni ne briga, vsaj tako dolgo dokler nima njihova družba naših delnic. Nas ne briga niti ne zanima poslovanje Jugoslov. D. T. Družbe in radi tega vam tudi lahko rečemo "mind your own business."

Vaš manever poznamo in dotični "izvirni" dopis iz Clevelanda, katerega so napisali Radovedneži iz Clevelanda in države Ohio namesto urednik sam je kaj lepa zmes v kateri se zdelo prste samo Jože in Francelj iz Center ulice in 18. ceste v Chicago.

Dotični rokopis se je porodil prav gotovo v krčmi, ker je ves pijan prišel med svet.

No, pa če ste možaki pri sosedu in če imate kaj časnikarske časti boditi tako prijazni in prinesite dotični "izvirni dopis iz Clevelanda" v našo uredniško pisarno v petek jutro pred 11 uro. In če je izvirnik (?) v resnici v soglasju s onim objavljenim v vašem listu, potem dobite nagrado \$10, ker vemo, da vas finančna kriza pritiska in da vam boče ta svotica dobro prišla v gmotnem položaju.

Vidite, da smo velikodušni z vami in vam stavimo lepo ponudbo — ker dobro vemo, da rokopisa iz Clevelanda nimate.

Kar ne mislite, da se nam mefeori: zastonj bliskajo v naših glavah; dobro pa opazujemo zvezde repatice, ki kažejo svoje metle v tujih luči nad N. D.

Chicaski clevelandčani in radovedneži po državi Ohio ali bolje rečeno okolice Center ulice in 18. ceste nam predbacivajo prvi napad in kako laskavo branijo soseda s pohlevnostjo, katera je pridojčena le "edinim" socijalistom, ki si na javnih shodih upajo smelo trditi, da so združeni v socijalistično stranko med tem pa ko v resnici niso in so le pred več meseci,

naznanili socijalistični stranki, da se je klub organiziral in to je vse.

Ali vam to diši?

Pa nazaj k napadu. Vi tridite, da Vas je "Gl. Sv." prvi napadel. To zanikujemo. Vi ste z namenom izkoriščanja in napadanja na "Gl. Sv." iz osebne črta in sovražstva do nekaterih oseb, pod krinko podre reklame, katere se ne noben časnik, ki ima ali nima taktike, napali "Glas Svobode" in na to smo vas posvarili in vam odločno povedali, da se ne strinjamo s takimi podlimi reklamami.

Tega dovolj! — Vaša načela tudi poznamo: "kdor ni z nami je proti nam." Ali so to časnikar-

ska načela; ali mogoče smo svoje načelo zgubili radi tega ker smo Klobučarjev dopis priobčili?

Gospod pisec, "sodrug" vas ne moremo imenovati ker niste.... povemo vam pa le, da obžalujemo, da se že tako dolgo bavite s pisavo in ne poznate časnikarskih načel, svetujemo vam, da se ne izpostavljate na vroče solnce, ker imate preveč masla na svoji glavi.

Kar se tiče Klobučarjevega dopisa smo že dostikrat omenili in še enkrat povdarjamo, da če je Klobučar sodrug Konda osebni sovražnik, s tem se mu nikakor ne more odreči zagovor na napad od raznih strani. V predalih listu se je napadalo Klobučarja in ker smo pošteni časnikarji in ljubimo pravico smo se počutili dolžnim, da mu odstopimo par vrstic v zagovor. Takovi gnusni ljudje še nismo, da če vidimo človeka v jaku ležati, da bi ga še mi, ki mimo gremo ohladili s kolom. Tako je vaše načelo gospodine pisec in res lepo načelo imate.

Seveda, kdor ni z nami je proti nam in — ušk — po njem.

Taktika lastna samo "edinim" socijalistom in ne "socijalcem".

V svojem "izvirnem" dopisu se spodikate nad "social" in socijalni in drugim frazami.

Sami trdite, da socijalni pomenja družaben. Dobro. Vi ki toliko razumete socijalizem in učite njegove resnice o družabnosti in enakosti vseh ljudi na svetu, vi, ki ste takorekoč slovenski rečnik v Ameriki vi še ne veste, da v starem kraju se socijaliste imenujejo socijal demokrati in ne socijalist demokrati, vi ki mogoče ne veste, da se v državah Wisconsin in New York socijalistična stranka imenuje Social Democratic Party in ne Socialist Democratic Party, bi morali svoj rep med noge vtakniti in molčati.

Med Slovenci je navada, da rečemo: Socijalist ali socijalni demokrat, ne pa socijalistični demokrat, tudi navadno rečemo socijalna demokratična stranka ali pa samo socijalna stranka, seveda socijalistična stranka je pravilnejše vsaj po vaši gramatiki in rečniku.

Vendar vaše gramatično znanje nam malo imponira, ker smo si svesti, da delamo svojo dolžnost in vemo kakšno načela zastopamo potem naj že rečemo, da smo socijalci ali pa socijalisti to nič ne de. Če smo seveda mi tako zabiti, da ne znamo slovensčine gramatično nam svet ne zameri če sem, in tja kacega kozla strelimo ker vedo, da dobro mislimo. Kedar pa se prebrisani ljudje skrivajo za takimi "izvirnimi" dopisi kot ste ga v zadnji številki priobčili, potem pa je že čas, da časnikarstvo na kol obesite.

Če si urednik enega lista ne upa priobčiti svojih člankov brez da bi lovil izmišljena imena dopisovateljev po drugih mestih in državah, potem je pa tudi že čas, da gre v zaslužni penziji z njim vred pa tudi takov list.

Zavist je prva in najpoglavitejša "čednost" pri "edinih" socijalistih. Čemu si delati reklamo na take sramotne načine. Čemu vpijete: "Glas Svobode" je za nič, čitaj naš list, to je blago, to, to.

Namižiknem vam samo, da ko bi delavci okoli "Gl. Svobode" puščali ves denar pri Francetu in bi šli tja na hrano in stanovanje, bi naš Francelj napel vse svoje strune za agitacijo za "Glas Svobode".

Toliko začasno v odgovor na "izvirni" dopis iz Clevelanda.

Ameriške vesti.

Pettibone prost!

DELAVSKA ZMAGA. TOŽBA PROTI MOYER-U OVRŽENA.

Haywood potujoč predavatelj.

Pravica je zmagala in Haywoodov sodrug George A. Pettibone je na prostih nogah. Porotniki so ga priznali nekrivim in ga oprostili. S tem je pa ovržena tudi tožba proti Charles H. Moyer radi umora bivšega guvernerja Steunenberg.

Zavraten napad kapitalistov se je ponesrečil. Živeli zmagovalci!

Sodrug Hajwood kakor se poroča iz Denver, Colo. ni več tajnik in blagajnik v osrednem odboru zapadne premogarske Zveze in je na njegovo mesto izvoljen sodrug E. Miller.

Zatrjuje se, da boče Hajwood začel s potujočim predavanjem. Želimo mu obilo uspeha pri napornem delu!

GEORGE A. PETTIBONE

Začetek najemniškega štrajka v Chicagu.

50 tisoč letakov se je razdelilo med chicaskimi najemniki. Radical Crisis Conference je prepričana, da hišni gospodarji povelje štrajkarjem, vendar pa boj bo ljut, kakor se kaže. Na prošje hišnih gospodarjev je sodnik Sanders samo v enem dnevu podpisal 1000 warrantov proti štrajkujočim najemnikom.

Gospa J. G. Phleps Stokes je prišla v Chicago in se izjavila, da bo igrala aktivno vlogo v tem slučaju, in skušala pomagati do zmage najemnikov.

Iz New Yorka

se poroča, da je čez 20,000 stradaljočih otrok v Gotham distriktu.

Nesreča v So. Chicagu.

V Illinois Steel tvornicah se je pripetila velika nesreča. Lonec, v katerem je bilo raztopljeno železo se je prevrnil in nesreča je skoro zadela 31 delavcev, ki so delali v bližini. Samo eden je nevarno opečen, katerega ime pa družba noče objaviti. 10 tisoč dolarjev škode je napravil ogenj, ki je izviral iz tega dogodilja.

Anton Dobesa, 9126 Ave. N. ki dela v tvornicah International Smelting & Ref. Co. se je hudo opeknel po obrazu. Ko je nesel raztopljeno kovino se je ročaj strl in vroča kovina se je razletela na vse strani.

Sužni v Californiji.

Iz Vina Cal. se poroča, da je čudotno Vina ranch in vineyard, katera je največja posestnica vinogradov v Ameriki svojim delavcem tekotom jednega meseca dvakrat znižala plačo. Družba izkorišča te ponudbe in ravna s svojimi delavci kakor s sužnji.

Vojaki v Goldfielddu.

Poročali smo, da je vlada odpoklicala vojaštvo iz Goldfield,

Nev.

V resnici Roosevelt je izdal povelje, da se vojaki vrnejo nazaj v San Francisco, ker pa je bankir Sparks gospoda predsednika v stran dregnil in ga opomnil njegove konstitucionalne prislege (?) se je Roosevelt omečal in popravil svoj ukaz ter izjavil, da vojaštvo ostane tam za neomejeno dobo.

Iz Muncie, Ind.

A. L. Behner, prvi podpredsednik Združenih pouličnih in električnih železnicearjev, ki so sedaj na štrajku je dobil ukaz od mestne administracije, da mora nemudoma to mesto zapustiti Thiel Detective agencija v Chicagu ima svoje spijone v Munciju in Anderson. Ti pazijo vsako gibanje unijskih štrajkarjev in varujejo skabe. 400 mož je deputiranih za obrambo stavkokazcev in garjecev.

Dvanajst stotnij pešcev in ena baterija Indiana National Guard pologa po posteljah, kre nimajo kaj delati.

Poročila iz raznih krajev.

— Tvornice in premogokopi po jugozapadnem Missouriju so skoro vse prenehale z delom. Tisoče ljudi je brez dela.

— Gardner, Mass. Heywood Bros. & Wakefield Co. je naznanila, da bo prenehala s delom. 1800 delavcev bo prizadetih. Druge večje tovarne so že odslovile čez 2500 delavcev.

— Rochester, N. Y. — 28 izdelovalnic in tovarn je zaprtih in ostale pa delajo krajši čas, nekatere so odslovile nekatere delavce ali pa jim plačo znižale.

— Clifton, Ariz. Delavci Arizona Copper Co. so na štrajku. Družba jim je znižala plače. Več sto mašinistov, kotlarjev livarjev je na štrajku.

Železniške nesreče v Ameriki v letu 1907.

Kako malo skrbe železniške družbe za varstvo potnikov kažejo sledeče številke. 5000 oseb je bilo ubitih in 76.286 pa poškodovanih.

W. D. Haywood odvetnik.

Gospa W. D. Haywood je izjavila, da se boče njen soprog, kakor hitro konča s predavanjem posvetil odvetništvu.

Razgled po svetu.

SVETOVNA KRIZA PRETI.

— Austrija namesto, da bi plačala svoje vojake in častnike je rajše posojevala svojo gotovino bankam za špekulacije. Finančna kriza jo je zadela in ker ne more častnikom in vojakom plačevati so ti postali nemirni in revolucionarni duh veje med moštvom in častniki.

— Angleški se je posrečilo preprečiti železničarski štrajk s tem da je priznala njihove unije. Čez 100 tisoč železnicearjev je bilo pripravljenih prenehati z delom. Pred kratkem je Britiška premogarska Zveza telegrafično poslala 1000 lir v Transvaalu stavkujočim premogarjem.

— Kriza se pojavlja po celi Nemčiji. Število brez delnih raste s vsakim dnem. Socijalistični agitatorji porabljajo dobro to prilobost. Samo v Berlinu je čez 60 tisoč brez poselnih.

— Tudi Francija, katera se je še vselej obranila finančni krizi, jo sedaj počuti, v Parizu je čez 50 tisoč delavcev na ulicah brez dela.

— Špansko, Portugalsko, Dansko, Belgija in druge države si belijo glave kako se bi preprečila gospodarska kriza. Vse kaže na svetovno krizo in preobrat industrije.

— Na prvoletni konvenciji Trades in Labor kongresa v Chicagu, Alberta Canada se je sprejel enoglasno socijalistični politični program.

— Na Nenskem je 132.000 žensk pri raznih obrtniških unijah.

— Cooperacija med dminarji v Svici napreduje v letu 1901 so imeli samo šest kooperativnih konsumnih društev, dames jih imajo že 106.

— Finančni polomi se prigajajo na Turškem. V Stambolu je jedna največjih in najmočnejših armenskih bank prišla na boben. Obveznice te banke presegajo \$1,000,000.

— Italijanska vlada je odredila, da se sme samo šest dni na teden delati; en dan v tednu je odločen za počitek.

— V velikih mestih Egipta se zbirajo množice delavcev, ki zastonj iščejo dela. Industrija počiva po vsem Egiptu.

— Australijanska vlada, katera lasti železnice prepoveduje organiziranje delavcev na železnicah in zgleda, da bo prišlo do skrajne napetosti med delavci in vlado.

— Cesar Franc Josip I. se je odločil, da bo s svojo prisotnostjo pri zborovanju ogrskega državnega zbora skušal združiti in zjediniti stranke. Cesar bo stal v gradu Goedelloe na Ogerskem.

Iz Barcelone, Špansko se poroča, da so anarhisti v zadnjih treh dnovih samo 5 atentatov z bombami poskusili. Jedna tovarna je popolnoma razrušena, vendar ni nobene človeške žrtve. Tudi so nameravali razbiti osebni vlak, kar pa je skrivna policija preprečila.

150,000 delavcem

preti nevarnost pred uresničenjem grožnje, katero so objavili bombazevski kapitalisti v Manchester, Angl. Če delavci in tkalci ne odnehajo s svojimi zahtevami za povišanje plač, bodéjo že 25 t. m. vse predilnice, čistilnice in tkalnice prenehale z delom. Naj manj 150 tisoč delavcev in delavk bi bilo s tem prizadetih.

Dvig Armencev.

General Hemptzumian Boyadjian je prišel v New York, da med 6 tisoči Armencev organizira oborožene tolpe, katere bi šle v domovino in se vprle domači vladi.

Gen. Boyadjian je rodoljub in znan kot najboljši vstaški vodja. L. 1894 je vodil upor proti vladi in bil ujet in obsojen na 101 leto ječe.

S pomočjo armenskih prijateljev se mu je posrečilo ubežati iz Tripolske ječe v kateri je presedel 12 let.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.40	100 kron,
za \$ 40.80	200 kron,
za \$ 101.75	500 kron,
za \$ 203.50	1000 kron,
za \$ 1016.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske o Domestic Postal Money Order alipa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Nadaljevanje.)

XII.

Zulejka je v Rajmondovi sobi užgala svetiljko in se potem stisnila v temni kot, kjer je stala nje na postelja, dočim je Rajmondo sedel za mizo in vzel iz žepa debelo pismo, katero mu je bil poslal iz Devina Simon Virko.

“Slabe novice Vam imam sporočiti,” je pisal Simon Virko. “Stvari ne stojte več tako dobro, kakor oni dan, ko smo zavzeli Senožče. Velik del patrijarhove armade se je razšel. Poteklo je tistih štirideset dni, za katere so bili vitezi vezani, in ker je bilo malo plena, so hoteli, da se odpravijo domov. Zdaj pa se je za čelo punitati ljudstvo. Naša le še majhna armada oblega Ratin, a ga ne more zavzeti. Stari Tomaž se brani kakor lev. Na obleganje Jablanice zdaj še misli ni. Vsestranko se čuje, da hočejo devinskega vladarja njegovi prijatelji osvoboditi. Patrijarh v Gradežu obsoja javno vojno oglejskega patrijarha proti devinskemu vladarju in nas razglasa za besedolomne razbojnike, ker smo Jurja z zvijačo dobili v roke. Upam da bodete Vi, gospod Rajmondo, s podvojeno skrbnostjo čuvali jetnika Jurja.”

Rajmondo je tu nehal čitati in je začel razmišljati o viteza Simona Virka zlih poročilih. Zdelo se mu je, da bi se znal še kesati, ker se je tako zapredel v boj spoznal je tudi, da je šel že tako daleč, da ni mogel več nazaj.

“Tudi so se začeli naši zavezniki dvigati proti nam. Sporočil sem Otomu IV pavskemu, naj zavzame Štjak, ki spada pod devin sko oblast, a odgovoril mi je, da mu jaz nimam ničesar ukazovati. Tudi grof Majnhard se pripravljaja za vojno in različni mali graščaki oborožujejo svoje ljudi. Na srečo ni nobeden teh dosti odločen in neustrašen, da bi kmalu nastopil. Začeli so nam nasprotovati le zaradi tega, ker smo se Jurja z zvijačo polastili. Očitajo nam nepoštenje in to jih je popolnoma spravilo na Jurjevo stran. Ko bi bil Juri danes prost se dvigne vse proti nam in vsa naša upanja bi splavala po vodi. Gospod Rajmondo — pazite dobro na jetnika. Sicer pa se govori, da je Juri bolan. Ali je to res?”

Rajmondo je vnoči prenehal s čitanjem. Silno je bil presenečen Juri je bil šele nekaj ur bolan — kako je to mogel vedeti v Devinu se nahajajoči Simon? Rajmondo je menil, da se je najbrže že poprej, nego je Juri obolel, raznesla kaka govornica in da je to imel Simon v mislih, ko je vprašal če je Juri bolan.

“Preji nam pa še druga nevarnost. Sicer je oglejski patrijarh v posebni milosti pri cesarju ali tudi goriški grof ima velik vpliv na dvoru. Čuje se, da se je goriški grof že pred več tedni obrnil na cesarja in ga pridobil na svojo stran. Cesar neče dovoliti, da bi se Jurju vzela njegova posestva in iz njih naredilo patrijarhove fevde, češ, če je Juri kaj zakrivil se mora t'jo prej rednim potom dognati.”

Rajmondu je zastajala sapa, kajti rekel si je, da je vse to, kar mu je pisal Simon Virko, popolnoma nemogoče. Tudi, ko bi se dil grof Majnhard res zavzel pri cesarju za Jurja, še ni mogel imeti odgovora že zaradi kratkega časa in velike oddaljenosti nesarjeve. Domneval je, da za vsem tem nekaj tiči, ali kaj, tega ni mogel uganiti, kajti nerešeno je še bilo vprašanje, ali ga hoče Simon Virko speljati na led ali pa je Simon Virko sam v zmoti.

Nasposled je prečital še zadnji odstavek Simonovega pisma.

“Če se naša upanja izjalove — potem ne vem, kaj da bo,” je pisal Simon Virko. “Jaz sem prevzel Devin, a ga bom moral zopet zapustiti in si zopet z mečem iskati kiruha po svetu. Tudi Vam vzemo Senožče. Skrbite na vsak način, da Vam Juri v ječi ne umrje, to se pravi, skrbite za dokaz, da ste poklicali zdravnike in storili, kar je v Vaših močeh, da bi Jurju ohranili zdrave in življenje. Seveda, ako dokažete, da mu tudi zdravnik ni mogel pomagati, potem se Vam nič ne zgodi in potem Vam ostanejo tudi Senožče, ker je Juri zadnji svojega rodu.”

Zdaj je bilo Rajmondu vse jasno. Prečital je še enkrat zadnji odstavek Simonovega pisma in si potem oddahnil, kakor človek, ki po dolgi hoji končno vendar zagleda svoj cilj. Čim dlje je gledal v Simonovo pismo, tem jasneje se mu je zdelo, da mu je odprta le ena pot. umoriti devinskega vladarja.

Spomnil se je steklenice strupa, ki jo je bil iztrgal Zulejki iz rok in ki je zdaj stala pred njim med drugimi steklenicami, ki so bile na mizi. Zaradi Zulejkine navzočnosti se ni upal dotekniti se steklenice, ali vsaj ogledati si jo je mogel od daleč. Zrl je dolgo časa nepremično na steklenico in uvaževal vse posledice. Zavedal se je, da je izgubljen, če postane Juri svoboden, dočim mu je bilo zagotovljeno bogato plačilo, ako umori Jurja. Med tem premišljevanjem se je v njegovi duši čedalje bolj utrjeval sklep, da stori po nasvetu svojega zaveznika Simona Virka, zlasti ker je bil prepričan, da tudi oglejski patrijarh to želi. Če bi nastal kak sum proti njemu si je rekel, da ga bodeta menih Dominik in legat gotovo ščitila in da se bo zanj zavzel tudi patrijarh, saj postane devinska težela njegov fevd.

Juri Devinski mora umreti — to je bil končno sklep Rajmondov, a daljnji sklep njegov je bil, da se v ta namen posluži svoje sužnje Zulejke.

XIII.

Noč je odjela zemljo. Čez kraški svet je brila jesenska burja. Žvižgaje se je zaganjala v veliki stolp senožškega gradu, ter stresala okna in vrata s tako silo, da se je šum slišal celo pod zemljo — v skrivnostno jamo z vodovodom, kjer so okrog prižganeja ognja sedeli Komolja in štirje njegovi tovariši. Čakali so dogovorjenega znamenja, da je prosta pot do Jurja Devinskega.

“Meni se vse zdi, da nam pojde danes vse lahko in gladko od rok,” je menil postarem mož kozavega lica, ki je že služil črnemu Petru kot pomočnik in je bil zdaj priorčenec Komoljev. Začelo se je že talko. Zjutraj na vse zgodaj smo izvedeli, kako grozno smrt je storila gospa Juta pl. Marchland.”

“Kaj praviš,” je vzkliknil Komolja, “gospa Juta je mrtva?”

“Saj si bil vendar zraven, ko so nam ljudje v Komnu pravili o tem, ali mar nisi razumel?”

“Nisem poslušal,” je rekel Komolja. “Toliko imam zdaj drugih skrbi, da še slišal nisem, kaj ste govorili. Povej, kaj se je zgodilo.”

“Gospo Juto je zadela zasluzena kazen. Zapeljala je praporščaka viteza Gemonskega, da je z izdajstvom pomagal spraviti Jurja v roke patrijarhovega legata. Vitez Gemonski je vsled tega svojega praporščaka spodil iz službe. Praporščak je verjel sladkim obljubam gospe Jute in ji je sledil v Komen. Toda Juta ga zdaj ni hotela poznati in ga je s posme hom odgnala od sebe. Praporščak pa jo je napadel in jo umoril. Vsi so molče poslušali in nihče ni obžaloval, da je gospa Juta plem. Marchland storila tako grozen konec.

(Dalje prih.)

Podpirajte tvrdke, katere oglašujejo v “Glas Svobode”.

BOLNIKI!

OBRNITE SE NA NAS, KER NIKDO DRUGI VAM NEMORE POMAGATI, KAKOR SAMO NAŠI ZDRAVNIKI IN “OROSI ZDRAVILA”.

Ali trpite na kostobolju?
Imate morda Reumatizem?
Ste morda zjutraj trudni?
Ali ste nezmožni?
Vam postanejo roke, ali noge katerikrat mrzle?
Vam tolče srce pravilno?
Imate morda srčno napako?
Je Vaša koža suha ali svetla?
Imate morda madeže na koži?
Vas bolijo členki?
Spite mirno ali nemirno?
Hodite ponoči tudi na potrebo?
Imate kako oteklino?
Je Vaša narava pravilna?
Vas boli morda glava?
Se počutite potrtega?
Morda teško dihate?
Lahko dihate skož nos ali ne?
Čutite zamašen ušesa?
Trpite morda na hemoroidah?
Ali jih imate pod ali nad kožo?
Krvavite pri tej boleznij?
Zgubivate lase?
Ali trpite na želodcu?
Prebavljate lahko jedila?
Imate kašelj?
Kasljate morda zjutraj naj hujsi?
Trpite na prsih?
Imate kako bolezen na udu?
Zgubivate morda seme?
Čutite bolečine ko spuščate vodo?
Je Vaša voda kalna?
Trpite na kaki tajni bolezni?
Imate morda Sifilis?
Ali ste zmožni spolno občevati ali ne?
Imate bolečine na plućima?
Za žene: Ste imela že porod?
Ste rodila v pravem času?
Trpite morda na maternici?
Imate beli tok alifus?
Imate redno mesečno perilo?

ZDRAVNIŠKI ZBOR od

America-Europe Company

Rojaki! Na te vprašanja Vas jako opominno, ako ima kedo kako tu navedeno bolezen, ker te bolezni so od jako hudih posledkov in zato vsakega bolnika opominimo, da se takoj na nas obrne. Opisite natančno Vašo bolezen, brez sramovanja, in potem ste lahko gotovi, da bodete ozdravili, ker več zdravnikov skupaj se nemorejo zmotiti in Vašo pismo pride pred celi zdravniški zbor, kateri Vam določijo zdravila, Mi nimamo nikakoršnjega Medical Instituta. Mi imamo samo jako skušene zdravnike, po katerih dobivajo bolniki pe celem svetu slavna “OROSI ZDRAVILA”.

Ne zapajte nobenemu Medical Institutu, kateri Vas samo ob Vaš denar spravijo.

Ne zamudite časa in pišite takoj, ter napravite natančno Vaš naslov.

Mnoga zahvalna pisma so pri nas vedno na razpolago.

Pišite na Slovenski oddelek:

America-Europe Company

(OROSI)

161 Columbus Avenue, New York.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

ED. SICHRA

— Izdelovalec —

Finih Havana in domačih smodk

612 So. Center ave., Chicago, Ill.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

PAZITE NA TA PROSTOR!

Ta prostor se hrani za **EDWARD RIMSA**, 606 Centre Avenue, Chicago, Illinois. Isti je lekarnar in izdelovalec raznih železčnih in lečivih zdravil, vin in tonik

Rojaki Slovenci, čitajte ta oglas v prihodnje za svojo korist. . . .

Tri najboljša zimska zdravila. Improved Laxative Quinine Tablets

ozdravijo prehlajenje v glavi v 12. urah. Prvi da vzemite jeden prašek vsako uro, dokler jih deset porabite, in potem po en prašek trikrat na dan za 2 ali 3 dni. Za hud glavobol vzemite 4 praške in ponovite za jeno ure če potrebno. Cena 25c.

Hermanekov balzam za kašelj

je najboljše zdravilo za kašelj, davico, sušico in hripjo. Cena 25c in 50c

Hermanek-ovo, električno olje,

je najboljše zdravilo za bolna prsa, križ zobobol glavbol, trganje po ušesih, bol v kosteh, zvitje itd. Cena 25c in 50c

Izdeluje in prodaja

J. C. HERMANEK, LEKARNAR

585 Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

John O. Hrubby

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

»»»»»

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Znanja naročila se spremejo.

M. Sikyta,

trgovec s raznimi domačimi vini in likerji.

582 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

13 Cleveland, Ohio

Kamor se obrnem in kamor pridem naj si bode na ulico ali krčmo povsod se govori o slabih časih. Istina je, da imamo slabe čase, ali kedo je pa to zakrivil?

Kapitalist on se igra z nami delavei kakor otrok z igračo kadar mu je Miklauž prinese. Kapitalist nima slabih časov in njegovi agentje tudi ne.

Ali imajo mar slabe čase kronane glave in v to vrsto spadajoči lenuhi. V kljub temu, da nikoli nič človeku potrebnega ne store, žive dobro, razkošno kakor lahko. Živi stari Rimljani in slabih časov ne poznajo.

Le mi zatirani delavei imamo in čutimo slabe čase, finančno in industrijsko krizo. Le mi uboga delavska masa, mi trpimo glad, za našo družino in naše nežne otroke so slabi časi, ker mi ki nimamo dela jim ne moremo kupiti kruha. Da, da naša ljubljena družina, ki je odvisna od naših pridnih delavskih rok počuti slabe čase.

Tu v Clevelandu ni nič boljše kot drugje, otroci delajo možje pa podprajo hišne vogale in si ribljejo sključena pleča ob vogel hiše. No pa pretiravati ne smem, malo se še dela, dasi ne v taki meri kot nekoč, kar pričajo razne tovarne ki skoro nič ne delajo ali pa so popolnoma zaprte. Delo se težko dobi in slaba se nam bo godila če se na boljše kaj kmalu ne obrne. Seveda mažemo se božjo mastjo kar se da in ko te zmanjka potem joj mene. —

Onim ki imajo majhne družine, še gre in imajo vsaj nekaj pufla kateri imajo malo več družinskega prirastka kot bi treba so pa reveži, ker naši prodajalniki, ki vedno vpijejo: "Svoji k svojim" prav pogosto povprašujejo: "Say, kaj boste kaj kmalu začeli delati?"

Vidite taka je jaz pa grem k svojim 'drugim' in če imam kaj v žepu me imajo radi prvi in drugi, če imam pa žep raztrgan potem je pa smola pri prvih in drugih.

Vkljub temu, da imamo slabe čase pa se še ne damo nazaj kar se tiče strank, seveda jaz sem lojalen svoji. Strank imamo toliko, da ako se ne bi aritmetike v šolah učil jih gotovo ne bi mogel vseh naštetih. Pa še kako se delijo, množijo prištevajo in odštevajo.

Veste pri moj kuh, človek bi mogel imeti aritmetiko, algebro, geometrijo, trigonometrijo, fiziko in kemiko v malem prstku če bi skušal voditi natančen dnevnik naše clevelandske slovenske naselbine, kajti tu se ne gre samo s računanjem celih števil ampak s ulomki in desetinkami, včasih je pa treba tudi kak pravokot s cilindrom primerjati ali pa kako kemično zmes analizirati. Vidite to vse, vse je potrebno in ker jaz tega nisem zmožen bom popisal stvar bolj površno.

Slovenska naselbina v Clevelandu je srečna. Tu imamo tri klerikalne stranke, dve liberalni, narodno in svobodomiselnost. To zadnjo imenujejo druge stranke brezversko, na kar smo pa mi zelo ponosni.

Vsi napredujemo, vsak po svoje; Hribarjeva nekoliko bolj počasi, ker je še revna in ji denarja primanjkuje; od Zakrajskove ne vem nič posebnega, vprašati pa ga tudi ne grem, ker mislim, da on je all right in Žuzenberska to je Stefančičeva se pa nekako klaverno in kislo drži ker jo je ta prešmentan Primož tako navihal.

Smola je smola. Slabi časi so pa to nič ne de, na spomlad bomo zidali še dve nove kranjske cerkve pa mir besedij! Jaz za mojo osebo bom hodil v ono cerkev k maši, v kateri bo najlepše in katera bo imela več turnov. Zato pa se in treba bati, da ne bo dela; še preveč ga bo, vsaj bomo imeli dovolj dela pri zidanju cerkva.

Ampak jaz imam boljše ideje namesto, da bi zidali dve cerkvi in toliko denarja po neumnosti vtaknili v stolpe ali pa turne, bilo bi boljše če bi raje sezidali dve

šoli in narodno dvorano, ali pa če že cerkev mora biti, dobro pa imejte cerkev, dovolj veliko za slovensko verno ljudstvo. Čemu neki tri cerkve, tri fare in tri župnike in trikrat več vseh drugih poslov in služabnikov, ko vendar ena dovolj prostorna cerkev, dobro peljana, bi bila večje koristi za vas kot pa tri medseboj se prepirajoče v enem mestu. Čemu vendar tako sovraštvo med nami?

Pri moj kuhance veste slaba je čim dalje slabša. Samo sovražijo se med seboj, tako če človek naleti na dva prijatelja ali znaanca, pa že ne ve kako bi govoril, da se ne bi drugemu zameril.

Temu vsemu pa je največ kriv Hribar in Krže, to je tisti France iz Nowburga, ki se tako 'kunšnega' dela in pa naš škof v Clevelandu.

Ako bi clevelandski škof količkaj spoštovanja imel do našega naroda bi temu prepiru že davna konec storil, ker mu pa je le za naš groš pa mirnim očesom gleda to cerkveno dramo.

Če bi naš škof, kapitalist količkaj vere v svojem srečju imel, bi nam pustil Zakrajska, Hribarja poslal v Culukafro med hotentote in Kržeta pa v Jeruzalem stražit božji grob, če jim pa že take časti ne bi hotel podeliti potem pa naj bi Hribarja premestil v Volcovno in Kržeta pa v Kastrolo in na ta način napravil konec vsim prepirrom, ker pa je naš škof dober spekulant tega ni storil dobro vedoč katera ovca ima največ zlate in srebrne volne.

Ako bi se naši rojaki malo bolj ali pa vsaj toliko brigali za vzgojo in napredek naroda, svojih otrok itd. kakor se ravno za cerkev, potem bi drugače bilo.

Cerkve in pelega pive jim je prva in poglobitna reč za katero se splošno zanimajo, da bi pa kaj storili za zboljšanje svojega stanja, za izobrazbo ali kaj takega to jim je deveta briga.

Zakaj imamo čitalnice, dobre knjige in časopise? Ali mari za to, da se prah po knjigah in stelažah nabira, ali mari za to, da si kak urednik glavo beli in piše po cele dneve in noči, da si potem v popisan papir 'lunch' zavjate?

Ne, knjige so pisane za vas, da jih čitate, časopisi za vas, da iz njih vidite kaj se po svetu dogaja, to vse je pisano za vašo korist in izobrazbo.

Naši delavski zabitosti je pripisovati slabe čase in mi sami smo krivi, da naša družina trpi pomanjkanja in gladi, ker če bi bili izobraženi in se zavedali svojih moči gotovo ne bi bilo finančne niti industrijske krize, katero povzroči strastno spekuliranje in nadprodukcija, ki ste pa le hčeri današnjega kapitalistovskega sistema, katerega pa lahko delavei z jednim samim mahljajem uničijo če se zavedajo. A. K.

ČAST SO MU KRADLI?

V št. 52 Glas Svobode se g. Klobučar prav po gosposko pridušuje, češ, da ne odda in ne odda blagajne, vsaj tako dolgo ne dokler je on za njo odgovoren. To je dobra in zdrava kopel, katera mu tudi prav dobro dene samo — Francelj — žajfa, žajfa ta ni prava.

Vse to dela na korist Jednotnih članov, on zadržuje, denar samo zato, ker se boji, da se ne bi po neumnosti zapravil in potem on bil odgovoren. "Hm, hm — Ti prefrigana maslarija South Chicaska doktor."

Franceljček, ali nima novi na tretji konvenciji izvoljeni blagajnik Korče poročstva? Če ga ima zakaj se braniš; ali so se tudi drugi uradniki branili oddati svoje urade? Čemu jokaš po blagajničarstvu? Oddaj kaso in ne kaži se kakor ruski car in kak absolutni vladar Jednote. Saj si vendar človek?!

Istina je, da si nam odgovoren za to kar si zakrivil in pameten bodi, oddaj kaso z lepa in ne škoduj Jednoti, ker te škode ne boš mogel nikedar in nikakor poravnati potem če živiš tristo let.

Say Francelj, zakaj se pa spodtikaš nad resolucijo in nad letaki in onimi, ki so jih skovali, ali ne veš, da si prozoren kot steklo in da se solnčni žarki lomijo v tvojem telesu, ogri se v meglo in skrij svojo nagoto in ne izpostavljaljaj se, da ti ne bodo zopej vpili: Križaj ga, Franceljna Klobučarja, proč s gnilobo itd.

[Kaj še, čujte in strmite, vso čast ki jo je imel zapokano v krošnjo, katero je pozabil tam gori v podstrešju županovega svinjaka na Višarjih ste mu vkrali. Kdo je tisti nesramni tat, ki se kaj takega upa storiti Francetu? Sem ž njim, da mu položimo pet in dvajset

Čemu ste na konvenciji tega tako koristnega in Jednoti prepotrebne člana križali in ga pripravili ob vso čast. Ali ga niste mogli pobrati, ko je pal iz blagajniškega stolca in ga posaditi na tajniški stolec, ki je nekoliko bolj mehak kot oni drugi. Revez se je tako na sedal pabil, da se mu še sedaj v možganih sanja in vedno misli da še vedno koristi Jednoti in da je le za korist njenih članov.

Ah kako lepo napenja svoje strune kakor kralj David, ko je marčal okoli mesta, da se je rušilo v razvaline, v duhu podira našo trdnjavo, a misli pa ne, da on je le navaden nezmožen človek, človek kakor jaz ali ti ali pa raztrgan cigan.

On spričuje svojo nedolžnost prav po cigansko, veste, ali svet mu tega ne vrjame.

Veš France, kaj je temu krivo, da ti svet ne vrjame? Čast so ti vkrali, sedaj ti pa segajo še po blagajni!"

Boš dal blagajno France kaj?! Če ne rabiš, nič ne daj, drži jo ker si odgovoren.

Hej kaj pa ta novi tajnik? Če se hoče v Pullman kari voziti si pa naj kupi sam vožni listek, ali je on kaj več kot kedo drugi?

To je tudi podlost in ne logika, katere menda niti najsurvejši človek ne odobrava.

Ko bi jaz imel kaj za reči, tako bi predlagal da stari in novi odbor odstopita in naj se voli popolnoma nov. S tem bo storjen konec vsim prepirrom.

Da ste mi zdravi!

F. Budna.

ALOIS PAVLOVIČ

prva hrvatsko-slovenska

TRGOVINA S OBUČO

Za gospe, gospode in deco.

Popravila

623 So. Center ave., Chicago, Ill.

NAZDAR!!!

SALOON

Kosicek Brata

590 S. Centre Ave., Chicago.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN, 559 W. 18th St.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 7641

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave

TEL. 1023 CANAL

MATIJA ERKLAVEC.

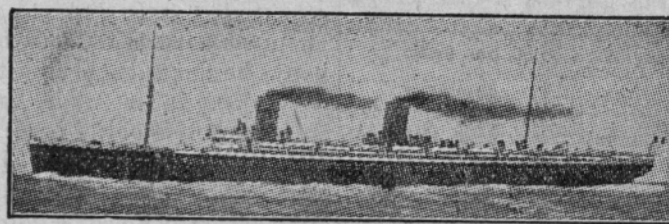
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravilo starih vse po zmerno nizkih cenah

624 South Centre Avenue. CHICAGO

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New Ycrk v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence .....30.000 HP | La Lorraine .....22.000 HP

La Savoie .....22.000 HP | La Touraine .....15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 110-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:

od 8.—10. ure popoldne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Gl. Svobode Co
665 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljate je
Glas Svobode Co.
665 Blue Island Ave. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

231

Dopisi.

Huntington, Ark., 5. jan. 1908
Cenjeno uredništvo: Dolžnost mi potiska pero v roke, da sporočim čitateljem tega lista, da nas je tudi tukaj nekoliko, ki znamo misliti svobodno. Razum starih naročnikov bode list po novem letu občiskoval tudi šest novih ter jim kazal pot po kateri delavec pride do svojih pravic. Slovenski trpinji smo se pričeli prebujati.

Tukašno društvo "Dolene" št. 67 S. N. P. J. je pri redni mesečni seji dne 8. p. m. izvolilo sledeči odbor za leto 1908: Leopold Sluga, predsednik; Fran Prašnikar, podpredsednik; Fran Žitnik, tajnik; M. Češko, II. tajnik; Fr. Spendal, zastopnik; Joe Pintar, Fr. Singer, Martin Powetz, bolniški odbor in Joe Dim reditelj.

Naša postaja pozdravlja odbor S. N. P. J. in se veseli zopet rednega poslovanja.

S bratskim pozdravom

Fran Žitnik.

Denver, Colo., 30. grudna 1907
Cenjeno uredništvo Glas Svobode: Že dolgo razmišljam, opazujem in čitam v dosedanjem glasilu S. N. P. J. o početju starih in novih uradnikov Jednote in cela zadeva se mi zdi nekako nizkotno izkoriščevanje Jednote od obeh strani. Cenjeni mi sobratje v glavnem odboru Jednote pomislite vendar kaj delate, kakšne kozle prekučujete in po vrhu tega pa še postavljate Jednoto v slabo luč in stroške. Denar, denar vsih članov, zapravljate po sodnijah in odvetnike mastite z našimi žulji. Mi tega denarja nismo prispevali za odvetnike in tožbe, temveč smo ga skup nabrali za slučaj podpore v bolnišnici in smrti.

Moje mnenje je, da so društva poslala najboljšje možne na konvencijo v La Salle, Ill in da kar se ti moške ukrenili se naj zgodi. Novi uradniki naj nastopijo svojega mesta in stari naj izročijo svoje urade brez vsacega ugovora.

Čemu toliko borbe, hrupa in trošenja Jednotinega denarja. Ali se ne sramujete pred našimi sovražniki, ki se radujejo nad vašo neslogo, ali jih ne vidite kako že triumfirajo nad nami. Toraj z delom in vsim drugim gre tako slaba, da nam upže uha, ali hočete vendar še ta zadnji up po vodi spustiti. Ne pustite vendar, da se bi sleherni zagrizenec spodtikal nad nami in napravite nekak red.

Delajmo veselje in izgled eden drugemu ampak ne takovih kakor se dogajajo sedaj pri vas v Chicago. Po vsej pravici lahko smelo trdim, da Chicago je centrala vseh korupcij in lumparij in komu tedaj zaupati in verovati danes. Zložite se in napravite spravo med seboj brez hrupa in brez sodni in sodnijskih stroškov in ako pa še to ne gre bomo pa člani posegli vmes in izvolili popolnoma novi odbor, člani obeh starih odborov bomo pa zapodi-

li tja kamor taki ljudje spadajo. Mi hočemo mir, denar je naš in ne vaš. Vi ste komaj k Jednoti pristopili pa se že hočete za naš denar mastiti in kozle preobračati.

Pazite na krizo, da njena suha voka tudi v našo Jednoto ne segne in nam razbije še to malo uvanja kar nam ga je še ostalo.

Upajoč, da se stvar kajnajhitreje na boljše obrne pozdravljam vse člane in članice S. N. P. J.

Joe Debeve

Opomba. Gornja dva dopisa pribčič sem radi pritiska in s tem zaključujem vsako polemiko med novim in stari odborom S. N. P. J. Veliko dopisov imam v pisarni tičočih se napadov na stari ali novi odbor, katerih pa ne morem in tudi nočem priobčiti. Kot urednik sem odgovoren in ne maram, da se bi boj med člani S. N. P. J. ožigasioval v listu, ki mu je bil in mu še bo v bodočnosti napredek in procvet Jednote jedna glavnih smeri. Nekateri dopisovatelji se groze s ustavljenjem dopisiljavne lista, če se njihovi dopisi ne sprejmejo. To nikakor ni lastno da žele in hočejo prisiliti uredništvo na tak nečasten način priobčiti nekaj, kar mogoče povzročilo razpor v Jednoti in radi tega odlanjam vse take dopise in vam priporočam, da pošiljate take dopise lastnemu glasilu, katero kakor sem slišal iz zanesljivih virov izide že 7. t. m. mogoče pa tudi "Proletarec" takove dopise sprejme. Tako dolgo dolet sem jaz urednik pri listu, potem naj ga lastuje že kdor hoče izzivanj in osebnih napadov ne bo v tem listu, skušal in gledal pa bom za procvet in napredek Jednote ne pa razdor.

Vsi drugi dopisi pa so dobrodošli in bodejo gotovo priobčeni kakor hitro na vrsto pridejo.

Upajoč, da mi vrli dopisovatelji še nadalje na strani stoje, se priporočam s scejalnimi pozdravi

Albin H. Skubie
urednik "Glas Svobode"

Pod opombo gornja dva dopisa menil sem dopis Fr. Budna in Joe Debeve. Ker pa ravno prostor ni dopuščal priobčiti sem Budnov dopis na tretji strani. A. H. S.

Izvirnik brez popravka.)

Milwaukee, Wis., 1. jan. 1908
Žalostne razmere, ki menda skoro povsod vladajo; po naših kolonijah, severne Amerike. Skoro slično se tudi nam godi v Milwaukee. Dela se slabo kakor tudi po drugih krajih, kakor je razvidno z posameznih dopisov, po časopisih.

Kakor so se vzdajnem času oprile tudi dopisi neke okrožnice, naslovljene na vsa društva pripravajoča, k S. N. P. J. Pri nas v Milwaukee, Wis. sta bile naenkrat čitani dve taki okrožnici. In sicer edna od glavnega odbora, a druga od nekod brez podpisa. Skoro bi rekel "o jamer" na obe okrožnici. Kajti v prvi se nas je tčlazilo z dobo treh mesecev; predno bode cela jednotna stvar S. N. P. J. v pravem redu. Skoro nam je nekoliko za šegetalu po mozgu, ko smo čuli ta pok pištole v Chicago. Kajti vsakega zavednega člana naše jednote, boli ako sliši, da se sekajo rane naši organizaciji. Raz vidno je bilo popolnoma jasno, z te okrožnice kako se go-spoda v Chicagi ravna za blagajno. Na milost in nemilost naših goltancov, počreti smo morali, da celo dobo 3 mesecev nebodonehali udrihati, brat po svajem bratu! Seveda vse se je skoro bolj prikrito povedalo, v okrožnici, toda gclla resnica!

Drugi top je počil je še veliko bolj nevarno zgedal, kakor prvi. Ta topov strel, bila je okrožnica brez podpisa.

Kaj je bila ta okrožnica? Od glavnega odbora reklo se je; da bila le nekaka reklama, ščrečih uradnikov in ednakega osobja. Da si ravno so moji izrazi nekoliko milejši, kakor so bili natisnjeni v svobodno mislečem časopisu. Vendar se popolnoma, strinjajo z ime-

rovano vsebino.

Kaki utis je napravila okrožnica je meni skoro bi rekel malo ali celo nič mar. Le toliko pa omenim da je menda glavni odbor preje le gledal čez prste. Kajti na enkrat je bila cela jednotna stvar, v popolnem redu. Kako to, da so preje tako odlašali glavni odborniki redno poslovanje. Dne 25. Kimoveca leta 1907 končala se je konvencija. Kedaj da je kako društvo prejelo zapisnik konvencije ve tudi glavni odbor, da še le po prečejšnjem poteku mesca decembra leta 1907. Skoro celo dobo 3. mesecev, je trajalo predno je brat tajnik sestavil ta zapisnik skupaj in razposlal. Skoro se smemo strinjati v tem slučaju z lepim slovenskim izrekom "imel je polževo hitrost"! Poglejmo nekoliko v celi obseg tega dolgo časnega dela. Sestava tega pomankljivega dela naj bode določena za 10 dni. Ako človek, vaje pisarenju, sedi 10 dni pri mizi po 8 ur mora še tudi nekaj papira bi ti popisanega. Za delo črkostavca porabilo se je toliko časa, da bi hitri risar skoro lahko zrisal v tem celem času nekaj zveskov. Če je črkostavec vezban lahko uloži vsako minuto od 30—40 črk. To da pri tem delu kjer ni nobenega bossa da bi priganjal vzemimo jih samo polovico to je 20 na eno minuto. Pri 8 urnem delu je vloženih 9.600. V celem zapisniku nahaja se okroglih 37.000 črk. Po tem računu bi bil sestavljen, na plošči v teku 4 dni in celi tisk, potreboval bi z brošuranjem dva dni. Tako bi moral zagledati da zapisnik luč sveta v teku 16 dni. Račun je še popolnoma sestavljen za mladeniče, ki se tiskarstva šele uče. A izvežbam tiskar mora zgotoviti celo stvar še v veliko krajšem času. Ampak dolžnost me ne veže do tega, da bi opisoval tako delo. Vsled tega mislim da ni bilo gotovo na konvenciji nikakega veččega črkostavca, da se je cenilo tako visoko obremenjenje S. N. P. J. za to delo.

Ker sem že preje omenil, o pomankljivosti, tega zapisnika, moram reči res žalostno je to. Na konvenciji; ki je po starih pravilih se vršila vsako drugo leto; je je glavna stvar, jedno stanje. Jaz tega nemorem najti, v tem zapisniku. Pravo jedro zapisnika je zamolčano. Zakaj! Sem radoveden! Ni razvidno ali je jednotna napredovala, ali nezadovala. Nikake take stvari bi se nesmele zamolčati. Koliko članov je odmrlo, koliko je bilo bolanih, da so prejeli podporo. Kje neki so tudi jednotni računi. Če niso take stvari v pravem redu, no mislim, da se sme popolnoma odkritosrečno kritizirati ta zapisnik. Toda brez zamere, vsako, tudi še najbolj mojstersko delo, je kritikovano. Kajti kritika dela šele mojstra. Ker pa moj namen ni, nežaliti ednega ali družega, nečem še dalje te točke razmotrivati. Pre idem na drugo.

(Konec prihodnjic.)

ZAHVALA.

Zahvaljujemo se č. g. župniku v La Salle, Ill., za agitacijo za S. N. P. Jednoto po III. konvenciji, tudi se mu zahvaljujemo za njegova dična priporočila S. N. P. J. iz lece, opozarjamo ga pa, da si ne briše svojih pet ob "Glas Svobode", ker mogoče se lahko opeče. —

— Vojni sod na Filipinih je oprostil dva častnika, katera sta bila obtožena krutosti napram dvema jetnikoma. Častnika sta ramreč prisilila jetnika, da sta viaknila prste v primaž (šraubstok), katerega sta potem privila in zmečkala prste jetnikov.

oK se bi to v temni Rusiji zgodilo, se človeku ne bi studilo; ampak civilizirani ameriški častniki. —

Listu v podporo.

J. Mazel

\$0.25

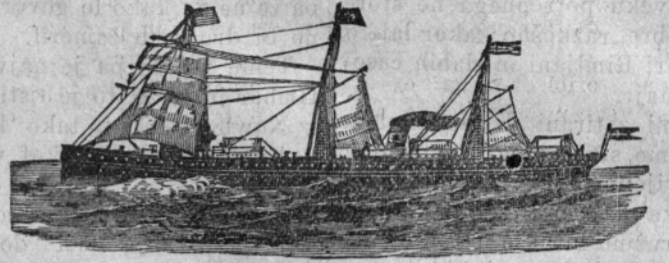
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki potovanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti — v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v Zjedinjenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domovino, bodisi zasebim strankam, posojilnicam ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako je na pravem prostoru, predno se da pregovoriti, da komu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Podpisani naznanjam,

da sem otvoril lepo urejeno gostilno

Hotel Laibach

Na vogalu 4th & Silver St., San Francisco, Calif.

Ob enim naznanjam v San Francisku in okolici bivajočim, kakor tudi potujočim rojakom, da točim v svojem novourejenem prostoru vedno sveže najfinejše pijače in najboljša Californijska vina, in razva žganja Postrežba z izborno domačo hrano. Na razpolago unijske smodke spalne sobe in za zabavo igralna miza (pool table).

Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem JOHN KUKAR.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim keglijščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najboljši izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilre

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Poročila iz delavskih nasebin.

SVARILO!

Delavci stran od Goldfield, Nev. Tam je štrajk. Bosi so odtrgali delavcem \$1.00 na dan. Samo skabi in garjevci delajo pod varstvom nabitih pušk. Unijski možje zahtevajo, da se jim plača po sklenjeni mezdni lestvici. Bosi tega nočejo storiti. Varujte se agentov, ki nabirajo delavce za Nevado sobno Goldfield.

Unija bo izdala oficijelno naznanilo kadar se stvar poravnava med delavci in bosii.

Denver, Colo., 8. januarja, 1908
Dosedajna kriza ni napravila še nobene posebne spremembe v tukajšnjih tovarnah, sosebno onih v katerih dela večina naših rojakov. Po rudotopilnicah ali klavnihcah se še zmiraj dela s polnim parom, bolj ali manj pa so prizadeali obrtniki in rokodelci, tako da vidiš po ulicah trope brezposelnih obrtnikov. Misli se, da se bode vse v kratkem na bolje obrnilo, ker kapitalisti se boje, da ne bi prišli njihovi kandidati pri prihodnjih predsedniških volitvah ob ves ugleđ in da ne bi delavci prišli prehitro do spoznanja. Dobro bi bilo, ko bi vsak za svojo stranko volil. Kapitalisti naj bi volili kapitaliste, farji farje in delavci delavce-socijaliste.

Vsaki delavec, ki se je namenil voliti republikanca ali demokrata naj se ozre v Goldfield, Nev., kamor je kapitalistovska vlada poslala vojaštvo nad mirne delavce in prav gotovo se bo premislil in volil delavskega kandidata.

Ali ni bilo mogoče bolj potrebno, da bi se vojaštvo poslalo v Monongah, W. Va., da pazi na odotne razmere kapitalistov in bi vzelo v svoje okrvavljene roke kramp in lepato in odkopalo zasute delavce?

Če bi vladala delavska stranka bi poslala vojaštvo prav gotovo

mesto v Goldfield na kraj nesreče in ne na kraj korupcije in nasilstva od strani kapitalistov. S soc. pozdravom

Joe D—e.

Gleason, W. Va., 8. jan.

V številki 52 sem čital, da bi radi dobili poročila iz delavskih nasebin in radi tega vem, da bode priobčili sledečih par vrstic.

Tukaj smo še samo dva Slovenca in delava v rovih Gleason Coal & Coke Co. Z delom gre še precej dobro in tudi zasluži se ne preslabo.

Premog je debel šest čevljev in pol v sredini tega je kamen debel en čevlj in plača se po 60 c. od stota.

Kdor želi v takem rovu delati, lahko sem pride in bo tudi delo dobil. S bratskim pozdravom

Ant. Levstik, Dodson, W. Va.

Murray City, Utah, 8. jan.

(Po državi Utah so nastopili popolnoma slabi časi za delavce. Že kdaj v začetku finančnega poloma je več rudokopov prenehalo z delom. Z novim letom pa so se vstavili celo narvečji rudokopi v državi kakor v Park City in drugod. V dolini slanega jezera (salt Lake Valley), kjer je več rudotopilnic in tudi okolu 1000 Slovencev uposlenih so iste večinoma prenehale z delom; ostale pa ki še poslujejo, so tudi znižale število delavcev, tako da je sedaj na tisoče delavcev brez dela, in seveda tudi brez kruha.

M. Žugel.

Aurora, Min., decembra meseca

Tu se dela še precej, a gospodarsko krizo pa tudi že počutimo. Tukaj so štiri železniški rudniki. Jeden izmed teh je ustavil delo in odslovil delavce. Veliko Slovencev je prizadetih.

Prihodnjič kaj več. S pozdravom

V. Mikulich.

RESNICE.

Pri sosedih se pojavlja finančna kriza, gospodarska pa še-le pride.

Boise, Idaho. Delavska zmaga — poraz kapitalistov.

“Edini” slovenski delavski list na eni strani na drugi pa zopet “edini” socijalistični. Za počt’.

(Neki slovenski časopis si že hvalo poje o trudu glede ustanovitve S. N. P. J. čeravno ni še nič za njo storil — Injunction!

Misli in delaj pa priden bodi. —k.

Za socijalizem umrje — po anarhistično pa živi. Vzor socijalist.

Ljudje, ki so največ škode napravili pri S. N. P. J. se sedaj za hrbtom za njo potegujejo. Načelo!

Nikoli se ne sramuj naukov, ki si jih čul v materinem naročju ali pa na socijalističnih shodih.

Čakamo, da nakupite tiskalne stroje predno vas gospodarska kriza zadene, da tem ceneje pridemo do strojev, kedar vas zadene. Gospodarska ekonomija.

“Edine” socijaliste se nazivlja s “sodrugi”, socijaliste pa, ki so že leta pri stranki pa s “gospodi”. Kratak odgovor.

Kdor ne misli svobodno se ne more boriti za svobodo, kdor ni “socijalen” je “prepiralen”.

(Poznamo rojaka, ki bi mogoče potreboval pomoč pri izdelovanju besednjaka — obrnite se nanj mo-

V DOPOLNITEV.

V pred zadnji številki ste poročali, da je sodrug. Barnes poročal o reorganizaciji socialistične stranke za Ameriko itd. previdno pa molčite o resničnem govoru sodr. Barnes, kateri se je nekako tako-le glasil:

“When endorsed by the respective state organizations, locals may be organized among those who can not speak English in the language, which they most readily use.

When the locals shall have been organized in any one of the foreign nationalities, they may on the application to the National Committee secure the right to organize a national executive Committee for that nationality the members of which executive committee shall be subject to approval by the national committee.

Zakaj niste tega poročali v svojem poročilu. Ali je to doslednost?

Zakaj ste na javnem shodu na šepet g. Moleka tako jokavo objavili, da se je vaš klub zvezal s stranko? Laž ima kratke noge.

Tega je že več kot eno leto, kar ste stranki objavili organizacijo kluba in g. Prešeren je tam vpisan kot tajnik. — To je pa vse, kar se da povzeti iz knjig in zapisnikov pri Nationalnem, pri državnemu ali Cook County tajništvu. Da ste kedaj kaj plačali tega pa ni nikjer vpisanega, vkljub temu, da vam je stranka nešteta-krat poslala opmine, na katere še odgovorili niste.

Zaradi sedanje finančne krize vam je bila stranka milostljiva.

V koš z vami in vašimi lažmi.

Maksim Gorky — patriot.

Poroča se, da je Gorki za svoje rokopise prejel v lanskem letu več kot pol milijona frankov ali približno 100.000 dolarjev ter da je devet desetin od te svote podaril fondu ruskega revolucionarnega gibanja.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okoliščju. Posebno velja to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

17 JEWEL RAILROAD WATCH

Patentiran navijalni, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lep okrašenim dvojnimi pokrovom, drži vedno korektni čas, primerne dela vsem na železnicah. JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačas \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14k pozlačeno verižico in privezek darujemo z v-ako uro. EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO JE OTVORIL

Frank Hudale

611 So. Centre Avenue Chicago.

Slovenem in drugim bratom Slovanom se toplo priporočam za obilem obisk

S spoštovanjem Frank Hudale

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSSEL
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street. KENOSHA, WISC.

“TRIGLAV” Zdravilna Grenka Vinska Tonika

TRIGLAV “BAN JELACIČ” Želodečna Grenčica

Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

1648 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

J. BERNARD TRADE MARK

PURE CALIFORNIA WINES & BRANDIES

Jos. Bernard

620 Blue Island Ave. CHICAGO ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvom

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

Pozor! Pozor!

Slovensci.

“Salon” z MODERNIM REGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovenem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE in jugoslovanskih pokrajin

Trpičenje. Iz Celja: Dne 10. decembra ob pol 6. uri v jutro ustrelil se je infanterist Ant. Arčan iz Ljubčnega pri Celju. Hitro so odpravili mrtveca prav po tiho. — Mlad mož — jedva dva meseca pri vojakih — šel je v rano smrt vsled surovega, neotesanega ravnanja nekoga podčastnika.

Kraj Lovrana pri Opatiji je dobil električno razsvetljavo.

Najlepšemu gozdu na Pohorju, takozvanemu Radeljski gozdu v St. Lovrencu nad Mariborom, katerega je kupil lesni trgovec v Celju pl. Zandonati za 120000 dolarjev ali 600 tisoč kron proti nevarnost. Vsako leto se bo posekalo in izvozilo najmanj 40 tisoč kubičnih metrov lesa.

Mežnar-ubijalec. — V Mokronogu je 19letni Jakob Pungerečar na pctu iz gostilne zaradi malenkostnega prepira s kolom ubil Jos. Novljana. Ubijalec je šel na to svoji žrtvi zvonit, potem se je pa sam javil sodišču. Obsojen je na 3 leta ječe.

Za župana v Trziču je zopet izvoljen tovarnar Mally.

Štrajk težakov v Trstu končan.

Dvajset socialističnih voznikov je izjavilo, da začno štrajkati, če se proglasi splošen štrajk. Štrajkovci sopotajadi nestrpni, zato so bili vedno bolj nasilni proti delavcem, ki so delali. Zgodilo se je, da so se morali ti z noži braniti proti napadalcem. — Delodajalci so imeli shod, na katerem so sklenili, da popuste nekoliko in da se zblizajo s štrajkovci. Par vinarjev jim hočejo zboljšati plače in pol ure na dan naj manj delajo. Štrajkovci so bili zadovoljni s to ponudbo in štrajk se more smatrati kot končan.

Bohinjska Bistrica, namreč postaja nove bohinjske železnice, se bo vsled prizadevanja deželne zveze za tujski promet na Kranjskem in prizadetih faktorjev imenovala od 1. maja 1908 naprej Bistrica-Bohinjsko jezero.

Za 10,000 K menic je ponaredil trgovec Matija Jurinae na Reki. Nad njegovim premoženjem je že razglašen konkurz in znašajo pasiva okoli milijona. Jurinae je pobegnil.

Dve novi železnici postajl na karavanški železnici. V nedeljo, dne 15. decembra 1907, so otvorili dve postaji, in sicer med postajo Vetrinj in Žihpolje, ki se imenuje "Kotmaravas (Kottmannsdorf)" in med postajo Svetna vas in Bistrica, ki se imenuje "St. Janž (St. Johann)".

Važen izum za ženske. Učiteljici za ročna dela na višji državni dekliški šoli v Banjaloki gđe. Amalija Markulin se je posrečilo po večletnem trudu sestaviti zelo praktičen stroj za tkanje in vezanje. Stroj je lahek in se ga lahko v roki nosi. Da je ta izum v resnici dober, svedoči, da je gđena. na svoj stroj dobila patent od e. kr. patentnega urada na Dunaju. Dobila je že mnogo ponudb za svoj patent iz Avstrije, Nemčije in Angleške.

Slovska država v Ameriki. — V južni Ameriki je država Parana, ki obsega 221.319 kmm in šteje okoli 1 mil. 70.000 prebivalcev, med temi nad pol milijona Poljakov ter 201.000 Rusov.

Nesreča v turskem predoru. V nedeljo je šel v turskem predoru delavec Bazilij Hajukovič iz Brinj na Hrvatskem z drugimi delavci z dela. Nasproti je pridrvel električni motor. Hajukovič se mu je hotel izogniti, a pri tem padel tako nesrečno, da je šel motor čezenj in da so ga vozovi docela zmečkali. Tudi kožo mu je potegnila z glave. Seveda je bil takoj mrtve. Zapustil je ženo in tri majhne otroke.

Zavarujte svoj želodec.

Od tega ni še dolgo, ko smo čitali po časopisih, da je slavno znani violinist Jan Kubelik zavaroval svoje prste za veliko svoto denarja, dobro vedoč, da zguba

svojih prstov je zguba svojega obstanka. Njemu so prsti najvažnejši del telesa in nam delavecem je naš želodec. Ali ga lahko zavarujemo? Seveda. Vse kar nam je storiti, moramo paziti, da je v dobrem redu in če opazimo pomankjivost rabimo takoj Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To je najboljša zavarovalnica proti marsikaterim boleznim, ker to zdravilo bode v vsakem slučaju postavilo želodec in prebavne organe v dober delujoč rad in jih ojačevalo. Želodec bo potem zopet v stanu sprejemati in prebavljati vsako hrano. Mi vsi dobro vemo, da popolna prebava pomenja popolno zdravje in moč in to pomenja, da smo godni za vsako delo. Čistost tega vina je garantirana pod U. S. Ser. št. 346.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner — 616—662 So. Ashland Ave., Chicago, Ill

Kako pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošilja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozni listek istotaka pri Mohor Mladiču. On Vam preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIČ,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

SLOVENCEM V POGLED.

Cenjeni Collins Med. Institute! Vaše pismo sem prejel ter Vam nisem nogel poprej odgovoriti, dokler nisva zdravil porabila. Se Vam zahvaljujema jaz in moj brat za Vaša zdravila, katera so nama obema pomagala. Sedaj ne potrebujeva več zdravil ter se Vam še enkrat zahvaljujema.

Kadar bodeva še kaj potrebovala, se gotovo na Vas obrneva, ker sedaj sva prepričana, da ste Vi najboljši zdravnik, kateri zamore vsakemu pomagati in vsako bolezen ozdraviti.

Z Bogom! — Vaša hvaležna prijateljca.

Janez in Anton Medic
Box 47 Mohawk, Mich.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

Sidro Pain Expellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavno- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

Slovska brivnica.

610 S. Centre Ave., Chicago.

Za obilen obisk se priporoča

JOHN HORVAT, lastnsk.

Edward Pauch

— gostilničar —

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

Valetin Potisek

— GOSTILNIČAR —

1235—1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

KOLAČKOVA YELLOW TICKET Razprodaja

ZA TA TEDEN.

Če še niste imeli časa obiskati naše prodajalne v času ko se ta prodaja vrši, pomujajte se in oglejte si nekatere cene. . .

Posebno nizke cene v vsakem oddelku prodajalne

Pobeljene plahte, 2x2½ yd., iz zelo dobrega muslina, navadna cena 75c sedaj samo **35c**

Wrappers damski, flaneleta in per kala, v vrednosti do \$2, jih dobite po..... **95c**

Bele jope iz finega lawna, mal zamazane, velika izber v vrednosti \$1.98 jih dobite po..... **79c**

Odeje za postelje, posebne velikosti, nagačeni s čistim bombažem in lepo šite, navadne vrednosti \$2.00 po..... **98c**

Bele čipkaste zavose, 3 yd. dolge, novi vzorci, navadne vrednosti \$1.75 to prodajo..... **65c**

Brisače (antvele) velike, turške, nebeljene, navadna vrednost 12½, vsaka..... **7c**

Beli šakon (lawn) iz indijskega lana, ki se navadno prodaja po 12½c yd. dobite za..... **62c**

Edina unijska prodajalna na jugo zapadni strani.

Zaprto vsako nedeljo celi dan.

Kadar prideš v prodajalno povprašaj po nadzorniku Frank Stonich

Pleteni jopiči, za dame in otroke v vrednosti 39c — velika izber, to prodaj vsak..... **15c**

Zatezljivi modrci (Corsets) za gospe — vzorci, bele, črne in sive barve — vrednosti do 75c jih dobite po..... **19c**

Čipke — valencinske in bela vsevanja, v vrednosti do 10c yd. to prodaj, yd. po..... **34c**

Spodnja obleka, ženske posebno velike (fl. ece) vesti in hlače, navadna vrednost 48c sedaj samo..... **29c**

Moške nogovce, mešano modre barve, težke volnene in posebne velikosti in vrednosti..... **12c**

Samo 4 pare vsakemu odjemalcu.

Klobuki za gospe in gospodične, lepo okrašeni, suknjeni v vrednosti \$2.00 to prodaj..... **49c**

Dr. Kolacek & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja. Trdno zdravje je največja sreča za vsacega človeka, za bogatega, kakor tudi za revnega. Za bogatega, da zamore uživati življenje v vsej razkošnosti, za revnega pa, da zamore preskrbeti vsakdanji kruh za-se in svojo družino, ker brez tega ni življenja za njega.

Skrb za Vaše zdravje je Vaša največja dolžnost v življenju. Ako Vi dopustite, da Vaše zdravje polagoma hira ter slednič popolnoma zapadete bolezni, s tem ne zakrivite samo Vaši lastni osebi, ker isto ne spada samo Vam, ampak tudi Vaši družini, Vašim prijateljem in Vaši domovini. Ako toraj zdravje zanemarite, ko imate priliko se ozdraviti, ni za Vas nobenega oprostjenja.

Vsi oni, kateri so trošili čas in denar za zdravila, a brez uspeha, naj takoj natenko opišejo svojo bolezen našemu glavnemu zdravniku, kateri je gotovo že mnogo bolnikov z jednako boleznijo imel v svojem zdravljenju, kateri so dosegli zaželjeni uspeh ter popolnoma ozdravili.

Mi namreč pri nakupovanju in pripravljanju zdravil ne gledamo na to, če ista malo več stanejo, samo, da imajo po zavžitju pravi uspeh pri bolniku.

Pisma, katera vsaki dan prihajajo od bolnikov, kateri so že popolnoma obupali nad svojim zdravjem in kateri se danes vesele boljšega zdravja, kakor kedaj poprej, dovolj jasno pričajo o tem.

Čitajte nekaj taci zahvalnih pism ter slušajte, kaj oni poročajo, kaj je on storil za nje, kateri so morda ravno na taki bolezni болоvali, kakor Vi, kajti on zamore tudi za Vas storiti to, kar je za druge storil.

Cenjeni Collins M. I.!

Vaše pismo sem prejel, ter Vam pošilam svojo sliko, katero priobčite v časopise ter se Vam zahvaljujem za Vaša zdravila, katera so mi pomagala, kakor Vam je znano, da sem v 8 dnevih popolnoma ozdravil.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Martin Krivic,

812—6. St. Racine, Wis.

Directorju Collins N. Y. M. I.!

Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točno po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Vas še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Josip Gulek,

Box, 26 Broadhed, Colo.

Martin Krivic

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo bolezen in vse simptome. Mi pošilamo zdravila na vse kraje sveta, za katera se tu v Zjedinjenih Državah plača pri prejemu. Ako se pismeno obrnete na nas, pišite v svojem materinem jeziku, ker mi imamo nad 24 izurjenih tolmačov in Correspondentov za vse Evropske jezike, tako zamore odgovor in natančno pojasnilo o Vaši bolezni dobiti v Vašem materinem jeziku.

Vsa pisma naslavlajte na slediči naslov:

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th Street,

NEW YORK.

Uradne Ure od 10—5 v tednu in 10—1 ob nedeljih in praznikih.

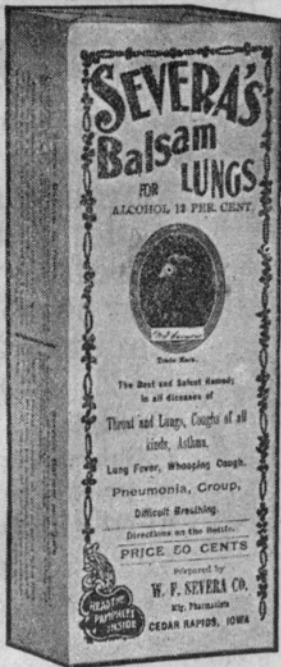
Severova domača zdravila se najbolj znana kot čista, vspešna in zanesljiva

Oslovski kašelji in davica.

Té nevarne in mučne bolni otroci ne delajo materam nobenih skrbi in strahu, če imajo vedno pri rokah

Severov Balzam za Pljuča.

Ta balzam miri kašelji in za davico dajate bolniku od 10—30 kaplic. dokler ne odneha.

Čitajte kaj pravi Karol Brezny iz Collinsville, Okla. o tem zdravilu.

Severov Balzam za pljuča je najzanesljivejše zdravilo. Isto je ozdravilo kašelji mojega fanta, ko je zavzel istega samo parkrat. Prej je kašljal cele tri mesece in kupovali smo razna zdravila, pa brez uspeha. Vaš balzam mu je pomagal in radi tega ga priporočam vsakomur, ki ga ta bolezen muči.

Severov balzam za pljuča se prodava za 25c in 50c steklenica.

Kožne bolezni z nečiste krvi

O uspehu Severovega kričistilca za kožne bolezni naj priobčimo sledeče pismo g. M. Kozic iz Wilmington Del. Isto se glasi:

„Moj prijatelj je bil prizadet s grdo kožno boleznijo, svetoval mu sem Vaš Kričistilec in ozdravil je popolnoma. On želi, da se Vam zahvalim za dobroto kakor je vse zdravilo njemu storilo.“

Cena \$1.00

Pomoč trpečim ženam.

Najboljšo toniko za trpeče žene dobiti s Severov živlenskimi balzami, ki regulira naravne funkcije, prenovi život in energijo katero navadno ženske slabosti pokvarijo. Isti daje dober tek in okus. Cena 75c.

Pošljite po knjižico „Ženske bolezni“ — Brezplačno.

Takojšna pomoč.

za nervozne, belne in nevralgicne glavobole so Severovi Praški za glavobol in nevralgijo. Isti so jamčeni glede čistosti in najhitreje pomagajo za glavobol ali nevralgijo in so najbolj znano zdravilo na svetu. Cena 25c

Bolezni na obistih in jetreh.

Obisti in jetra čistilni v človeškem telesu. Če se ta zapacajo potem se smrtonosni uric acid nazaj razlije, kar povzroči bolezni na obistih in jetrih. Čisti te organe s Severovim lekom za obisti in jetra, in kmalu bode videli vspeh tega leka. Cena 75c in \$1.25

Na prodaj v vseh lekarnah.

Severov slovenske Almanac zastoj.

Zdraniški nasvet zastoj,

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavlja, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: „Nikoli več tam ničesar ne kupim“. Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim „saloonu“ vedno sveže najfinejše pijače—„atlas beer“ in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršno hoče, zeblo te ne bode, ako si omisliš dobro zimsko obleko ali površnik, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.

izkušen krojač

838 1st St., La Salle, Ill.

RAZNO.

Yoderji in njih imena. V Bellefontaine, Ohio, je čez dve sto oseb s priimkom Yoder. Kakor naravno je med njimi več Janezov, Francetov, Jožetov itd. in da se ti Janezi, Franceti in Jožeti poznajo eden od drugega ima vsaki še poleg svojega pravega imena še kako drugo. Če so n. pr. tri Janezi, pravijo onemu, ki ima črne brke, „Črni Janez“, drugemu zopet „Rudači“ Janez, tretjemu zopet Beli Janez. Poleg teh imen ki značijo barvo imajo pa še druga imena kakor n. pr. Eno-oki Jože, svinsko ušesi David itd. itd.

Cena čebuli je pala na 11—13c mernik.

Stric Sam je pretekle dnove zagrabil 4.473 mernikov Spanske čebula. Ker ni trgovca hotel plačati tarife v znesku \$880 je stric Sam čebulo zagrabil in jo prodal na javni dražbi. Dobil je samo po 11 in 13 centov za mernik.

Zelo po ceni; stric Sam je dobil samo \$500 za njo.

Se ni slekla v 14 letih.

Gospa Š. Eaves iz Adrian, Mich., je umrla te dnove v 82 letu starosti svoje. Njen mož jo je zapustil pred 14 leti in od tistega časa se ni zalujoča žena preoblekla, tudi ni na postelji več spati hotela.

Imela je neko posebno vero. Umrla je na divanu oblečena v oni stari obleki. Res čudni ljudje.

Poštna pošiljatev — crknjen pes.

Glavni poštni inspektor James Stuart, bi rad vedel, kedo je odpošiljatelj zaboja, v katerem so našli crknjenega, pol segnilega — toraj je tudi smrdel — kužeta. Stuart pravi, da ga ne bi samo podregal v rebra radi prestopka poštnega zakona ampak mu prisloni še povrh pa okoli ušes.

Pasji pogreb.

Kar si takozvana „400“ gospoda domneva o svojih kužetih je nekaj skrajnega. Gospa Henderson iz Shreve, Ohio, je imela kužeta — srčka — po imenu Muggins. kateri pa je pred par dnevi zbolel in tudi kmalu na to poginil. Ga. Henderson mu je preskrbela najboljšo zdravniško pomoč, a vkljub temu ni hotel okrevati. Stala mu je na strani ob času zadnje ure in ko se je preselil v boljšo bodočnost je hitro brzojavila svoji materi: „Ljuba mati, pridi domov. Naš ljubček je mrtev.“

O ti nesnaga!

Šla je k pogrebniku Otonu Tidball, da bi ji dal otroško rakev za Mugginsa, ta ji je pa rekel, da njegove truge so za ljudi in ne za pse.

Preslab naslov je imel ponočni čuvaj v Wittenbergu. Ponočni čuvaj — to je prenizko. Radi tega je štrajkal. Sedaj je spejel službo pod pogojem, da se ima imenovati „ponočni stražni uradnik“. Sicer zveni ta naslov res jako lepo, še lepše bi bilo v dijaških krogih običajno imenovanje „nočni svetovalec“; ko bi služil 25 let, bi dobil lahko naslov „nočni tajni svetovalec“.

Zavarovanje poljskih delavcev na Danskem. — Danski minister notranjih zadev je predložil zbornici zakonski načrt za zavarovanje poljskih delavcev. Zavarovanje bo prisilno in se bo tikalo le onih poljedelskih in gozdarskih podjetij, ki plačujejo čez 12.000 K letnega davka. Manjši posestniki morajo pristopiti prostovoljno in država plača zanje polovico doneskov. Ta letni državni prispevek je določen na 165.000 K. Na podoben način hočejo preurediti to zavarovanje na Nemškem.

Demokrat — Dejmo krast! — V Podsaobotinu pase ovee neki gospod nunc, ki sliši menda na ime Trpin. Ovee pase in pa denarec šteje. Denarec ima dosti, zato jih posoja okoli. Pravijo, da ima izposojenega prav mnogo. (Če bi kak naprednjak tako izposojal, bi mu rekli, da je osteruh!) Kot izposojevatelj in kot

bogatin je proti demokratom. Nekoč je imel bogati Trpin shod, na katerem se je spomni tudi demokratov. — „Ali pa veste, odkod prihaja beseda demokrat?!... Klerikalna stranka pravi, da je demokratska. Trpin v Podsaobotinu pa jo je odsodil za „dejmo krast stranko.“ Dobro jo je pogodil.

Spomenik Arhimedu. V Rimu se je osnoval odbor, ki postavi spomenik Arhimedu v Sirakuzu. V odbor je vstopilo mnogo učencev in odličnih dostojanstvenikov, kakor podpredsednik italijanskega senata Blaserna, rimski župan Nathan itd. Za podporo se obrnejo na učenjake in prosvetna društva vsega sveta.

Srečna država — srečen kralj. O dobrosrčnosti pokojnega švedskega kralja Oskarja pričra najboljše pa to, da v 37. letih njegovega vladanja ni bil nihče ne na Švedskem ne na Norveškem preganjan zaradi razžaljenja veličanstva.

Kako draga je megla v Londonu. Umevno je, da so se londonski mestni očetje razveselili iznajdbe, katero jim je predložil nedavno Maggiora, naj bi se namreč začelo streljati proti megli s posebnimi topovi. Londonu povzročila megla ogromne škode. V poznih jesenskih in zimskih dneh je nekatere dni megla tako gosta, da se vidi komaj tri metre pred seboj pri belem dnevu. V takih dneh je oviran ves promet in trgovina, kar pomeni za londonsko prebivalstvo do tri milijone izgube na dan. Samo umetna ulična razsvetljava velja 140.000 K, poulične železnice pa izdajo za razsvetlilne signale 120.000 K.

KDO VE za naslov Matije Kambič (Kambridge), ki je pred časom bival v Californiji. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov nekdanji prijatelj. Njegove sorodnike prosim, če vedo zanj, da mi naslov pošljejo na Upravišstvo „Glas Svobode“, 665 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1908

je dobiti po 30 ct. poštnine prosto

Koledar je zelo zanimiv ter ima obilo slik.

Dobitiga je pri

Frank Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York,
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio. (50-7)

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri
MARTIN-U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER

1294 Trumbull Ave., CHICAGO.

Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

ANON LINHARD & SON

— Pogrebnika —

Kočije za dobiti za vse priložnosti.
471 W. 19th Street Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo. naravno vino in pristoje žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

MISLI O ŽIVLJENSKI VLOGI ŽENSTVA.

Premotriva gospa Pavla K. Brun Schmid.

(Konec.)

Moralna vzgoja naj bi bila podlaga omike posebna pri žensktvu. Nje nrv in značaj se zboljša s podulkom morale in glavnih zapovedi našega učenika Krista. Moralčno vzgojeno dekle pazilo bo boljše na sebe kot strastna bogotajnica in brezbožnica. To je resnica, ki se pa da ovreči naj se v zame že prilika ta ali ona — učenjakinja ali reva. Ateistinja srce in duha je radi prozaičnih, prostogovornih skušenj menavadno vtrdosrčen. Njej manjka ista moralčna, ista verska moč, ki reši mnogokrat nrvno in versko žensko iz težkoč, bridkosti in otupa. Ženska brez morale in brez vere je cvetka brez vonjave, brez prijetnega duha. Ona vredna je pomilovanja. Žensktvo naj se zatoraj že v mladosti podučuje o morali, o glavnih zapovedih kristjanstva.

Dandanes pristopno je žentva vseučilišče, in vsi drugi zavodi, ki podučujejo znanstvo in umetnosti; in le primerno malo je še poklicev, ki bi ne bili odprti žensktvu spolu. Nasledek tega je boljše spoštovanje, čišlanje, in boljši vglad žentva; možje vedno bolj uvidevajo žensko veljavo. Priznat je danes vpliv slabotnejšega spola na družbeno življenje. Pred komaj četrt stoletja bilo je v tem oziru še mnogo slabejše; slovensko žentvo, žentvo sploh, imelo je še malo izbire v poklicih, težko zunanje delo, domača opravila, šivilja ali učiteljica bilo je skoro vse v čimur si je žentvo zamoglo zbrati svoj posel.

O snovna podlaga družinskega življa je ljubezen. Človeška družba, da je srečna, napredna, vsepešna, mora biti vstanovljena na temelju ljubezni. Telo države, bodi si že samovlade (monarhije,) ali ljudovlade (republike) osnovano je, in obstoji, iz družin naroda. Ako bi ne bile individije (posamezna človeška bitja) spojene v družine potom ljubezni, ne bilo bi družabnega življenja, ne bilo bi držav.

Zakon brez ljubezni je prokletstvo; zakon na temelju ljubezni blagor. Blaženi zakon je skoraj vedno povod dobnih, zmožnih otrok.

Plemeniti duh in vzvišena nrv žentva razveseljuje, zdramljuje, spodbuja, osrčuje človeško družbo, in blagoslovlja nje dela in nprave.

Povprečno žentvo naj se zprijaznuje le s takimi podjetji, ki se vredna podpiranja in zaslombe; istim naj pomaga, iste naj brani in čuva. Spopolnuje in zboljšuje naj dušne in telesne kreposti svoje. Ona naj se izbrazuje v glavnih vedah olikanega človeka. Čita naj podučne knjige, časopise in članke pisane v naprednem duhu. Trudi naj se pridobiti vednosti o narodu njenem, o njega prvakov in buditeljev; skuša naj pridobiti zemljepisni pojm o njeni očetnjavi, njeni bivališki državi; zanima naj se pa tudi za napredek družih, kulturnejših narodov, in skuša naj posnemati jih v vseh stvarih naprednega duha. Žentvo naj bo tudi naklonjeno godbi in petju, ki, spojeno z njenim sladkim nasmehom, oživi vsacega človeka in tako blagodejno vpliva na možko uho, na možki čut. Vrhu vsega tega pa naj nobena ženska ne pozabi, da je in bo krona njenega pokica materost in gospodinjstvo.

Večina zemskih stanovolcev čuti nekaj nagon k zakonskemu življenju; oni vidijo nekaj vzvišen poklic v združbi moža in žene. Tem ljudem, in edino tem, je zakonsko življenje velika pomoč. Nasprotno je pa v pogubo manjšini zemljanov, ki se poročé brez vsacih ciljev — nekako za šalo. Kakor mož, ravno tako igra tudi žena v zakonu imenitno vlogo;

da, v mnogih ozirih imenitnejšo kot mož. In če stori ona svoje dclžnosti, in ne prekorači gotovih mej njene pravice, postane žena važen faktor družinskega obstoja, in nje vpliv na srečo, blagostanje in napredek vesoljnega človeštva je neprecenljiv. Sočutna in ljubeznjiva žena je možu v neizmerno podporo v vsakem delu, v vsakem podjetju. Sočut, simpatija, žene ohrabri in navduši obupanega moža, da s podvojenno silo, z nevmorno enerzijo stremi in se podviza izpeljati svoj načrt, doseči svoj cilj. Srečni čut žene mnogokrat več koristi kot fizična in finacijska pomoč. Simpatetična in ljubeznjiva žena je povod srečnosti, je podlaga pomoi. Ona je dragoceni skrasek obitelji.

Že od nedkaj ima žentvo velikanski vpliv na možtvo. Že Eva vplivala je na Adama. Ta vpliv pa zamore biti dvojen — k dobremu ali slabemu. Možki stori hudodelstvo, katerega pravi prvotni vzrok je propadla ženska — njen vpliv je k slabemu. Na drugi strani je pa krepostne ženske vpliv mnogo pripomogel, da se je svet povspel iz temne nevednosti na današnji napredek, na današnje kulturno stopinjo. Možtvo podeduje mnogo lastnosti po materi. Če je družabno življenje pravilno, če blagostanje in napredek naroda povoljen, je to zato, ker je večina žentva krepostnega, in vpliv njen na možtvo je dober.

(Sestre slovenske! bodimo toraj krepostne in dajmo možtvu poguma, da bo delovalo v splošno korist, da bo delovalo v prospeh našega spečega naroda in ga privedlo iz sedanje nevednosti in bede na vrhunec napredka in blagostanja.

Slovanke in Slovenke, zavedajmo se naših pravie, zavedajmo se naših dolžnosti.

Rojaki, kam bodele šli na starost?

“Na kmetijo!” odgovor popolnoma kratek in velikega pomena. Izvrstne priloznosti se Vam sedaj nudijo za nabavo lepih posestev v južnem delu države Missouri. Na prodaj imam lep svet obdelan in neobdelan, kakor si kateri želi in koliokr hoče. 40, 80, 160 ali pa še več akrov v jednom ali več kosih pod zelo ugodnimi pogoji. Sedaj je čas, da kupite zemljišče dokler so cene primerno nizke, kajti cena zemljišča raste s slehernim dnem. 18 Slovincem spsloval sem kupčijo prelepih farm v Missouriju. In zakaj bi ne Vam? Večina teh kupeev ima že prepise in lastninsko pravico od Title in Trust Co. ali pa od bank potrjene.

Tekom prihodnjih deset letij se bode štela naselbina v južnem Missouriju jednim največjim slovenskim naselbinam v Ameriki in svet bode desetkran, da celo stokratno podražal.

Naložite toraj svoj krvavo zaslužnen denar v gotovo in varno zemljišče.

Še nekaj! Slovenci, Pozor!

Na mnoga vprašanja in zahtevanja rojakov, kje bi se dobilo fino sadno drevje, trtje in semena v obče, obrnil sem se na Washington, D. C., od kod pa sem dobil nasvet, da naj se obrnem na sledeče tvrdke in sicer: Stark Bros. jedna največjih drevesnic na svetu, potem Herman's Grape Nursery in American Seed Co. Čast imam zastopati gori omenjene tvrdke in vsa tozadevna naročila so dobrodošla.

V zalogi dobite vse vrste dreves od visokosti po 5—7 čevljev in v vrednosti od 12—55 ctov.

Trtje cepljeno (sadike s koreninami) za ceno od \$2.50—\$9 100 komadov. Razna semena, kakor: “Rex” zelje, glave težke po 15 do 25 funtov, vse vrste tobak, 50 vrst fižola, avstrijska koloraba, 6—15 funtov težka debela repa, vse vrste sočivja in vrtnega semena. Pišite za pojasnila in celnike. Trgovcem posebno nizke

cene dovoljene.

Na vsak način obrnite se zaupno na spodaj podpisanega.

F. GRAM

576 W. 21st St., Chicago, Ill. Zastopnik zemljišč v juž. Missouri Stark Bros., največje drevesnice sveta

Hermann's Grape Nursery in American Seed Co.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za sbo-de, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

IDEALNA ZIMSKA VOZNIJA

v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam preskrbi stara izkušena

CUNARD LINE

Dva največja parnika na svetu Carmania in Caronia odpiujejo in sicer prvi dne 16. januarjo in Coronie 18. februaija. Dopevša v Adrijansko morje se ustavita v Madeira, Gibraltar, Gonovi, Neaplju, Alexandriji in Reki. Drugi moder ni parniki s dvema vijakoma odplujejo:

“CARPATHIA” 9. aprila
“SLAVONIA” 12 mar. in 30 aprila
“PANNONIA” 26. marca
“ULTONIA” 16. aprila

Za natančneje poizvedbe obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD. F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO.

ROJAKICITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini. Prepričajte se.

EMPIRE SPECIAL 23 JEWEL ADJUSTED RAILROAD WATCH

Nekaj finega, toje ura, kakršne se za to ceno še ni ponujalo. Za njo posebno dobro izbrano je kolesovje, dobro urejena, se mrvlja in regullira. Pokrov je, tako imenovani “Duo Silver”. JAMČENA 30 LET. Eden najstarejših in nalzanesljivejših zlatarjev pošle to ura na vsak naslov za \$5.25 ali pa jo odpošlje C. O. D. na vašo najbližnjo ekspresno postajo, da jo pregledate, in ako je ne povoljna ne plačajte niti enega centa, ako pa je primerna vsaki po \$35.00 RAILROAD URI potem plačajte ekspres agentu \$5.25 za uro vone troške in ura je vaša. Dobite fino veržico in privezek z uro vred brezplačno. Eno uro darujemo, ako jih kupite šest. Cenik brezplačno. Naslov. P. M. FRETER & CO., 52 Dearborn St., Chicago, Ill.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zbolí, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejem kritičnim momentom, in to tudi vemo. Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodčne žive in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil, se počutite utrujene, imate teški glavobol, nemorate mirno spati, ali da ste blede je

čas, da upotrebujete Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH. NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.